

Möte i Rådet för den officiella statistiken
2007-10-26, punkt 7.

Slutrapport från arbetsgruppen för elektronisk publicering II

Ökad tillgänglighet till den officiella statistiken, del 2

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund.....	5
3	Arbetsgruppens uppdrag och sammansättning	5
4	Genomfört arbete	6
4.1	Informationspunkter på mötena	6
4.2	Nedläggning av Svenska statistiknätet (SSN) och information om Sveriges officiella statistik.....	6
4.3	Revidering av SCB:s föreskrifter och allmänna råd för offentliggörande	7
4.4	Arbetet med omarbetning av riktlinjer för myndigheternas statistiksidor	7
4.5	Gemensam text om Sveriges officiella statistik.....	8
4.6	Riktlinjer för korrigeringar	8
4.7	Hantering vid byte av namn på statistikansvarig myndighet och ansvarig för publicerade objekt.....	8
4.8	Utmärkelse för bästa statistiksida	8
4.9	Produktsidor m.m. på SCB:s webbplats	9
4.9.1	Påbörjat arbete med ny mall för produktsidor	9
4.9.2	Ansvar för produktsidor.....	9
4.10	Rutin för sökord och länkar m.m. på SCB:s webbplats	10
4.11	Publiceringsplanen för SOS och ny publiceringskalender	10
4.12	Rutin för bekräftelse av publicering	11
4.13	Gemensamt sökvertyg	11
5	Fortsatt arbete inom området elektronisk publicering	12
5.1	Kvarstående arbetsuppgifter från den nuvarande arbetsgruppen.	12
5.2	Förslag.....	12
6	Bilagor	13
	Bilaga 1 Riktlinjer för myndigheternas statistiksidor	13
	Bilaga 2 Gemensam text om Sveriges officiella statistik	13
	Bilaga 3 Riktlinjer för korrigeringar.....	13
	Bilaga 4 Hantering vid byte av namn på statistikansvarig myndighet och ansvarig för publicerade objekt.....	13

1 Sammanfattning

En första arbetsgrupp för elektronisk publicering (I) lämnade slutrapporten "Ökad tillgänglighet till den officiella statistiken" till rådet i februari 2005. En ny arbetsgrupp (II) tillsattes för att implementera de tio förslag som slutrapporten innehöll.

I augusti 2005 lades Svenska statistiknätet (SSN) ned p.g.a. att antalet besökare var lågt. I samband med detta gjordes information om den officiella statistiken tillgänglig på SCB:s webbplats under länken "Sveriges officiella statistik". På rekommendation av rådet har SCB påbörjat en översyn av Föreskrifter och allmänna råd för offentliggörande m.m. av officiell statistik för att bättre svara mot dagens krav på publicering. Arbetsgruppen har informerats om det hittills gjorda revideringsarbetet som förväntas bli klart under 2008.

Arbetsgruppen fick till uppgift att implementera riktlinjer för de statistikansvariga myndigheternas statistiksidor. Vid diskussioner och en genomgång av de statistikansvariga myndigheternas webbplatser framkom det att några av riktlinjerna inte var tillämpbara. Det bedömdes att riktlinjerna behövde revideras vilket också har gjorts. En gemensam text om den officiella statistiken har tagits fram som de statistikansvariga myndigheterna rekommenderas presentera på sin statistikside för att informera användare om systemet för den officiella statistiken. Även riktlinjer för hur korrigeringar bör hanteras vid de statistikansvariga myndigheterna har utarbetats. Genom riktlinjerna får myndigheterna ett mer enhetligt sätt att kommunicera korrigeringar mot användare och statistikproducenterna får stöd i hur det ska gå till.

Arbetsgruppen har tagit fram ett förslag för hur webbpubliceringen ska hanteras för att användarna ska kunna hitta statistiken när ansvaret för ett statistikområde flyttas mellan myndigheter eller när en statistikansvarig myndighet byter namn.

På SCB:s webbplats under "Statistik efter ämne" finns produktsidor för alla produkter i den officiella statistiken. Under hösten 2007 och våren 2008 kommer projektet Webb08 att genomföras på SCB. Projektet syftar till att ta fram ny struktur, navigering och layout för SCB:s webbplats. Förnyelse av produktsidorna kommer att ingå i detta projekt. Detta har diskuterats en del i arbetsgruppen.

Arbetsgruppen har bidragit med synpunkter på den nya publiceringskalendern på SCB:s webbplats som lanserades förra hösten. I kalendern visas kommande publiceringar och det som har publicerats efter publiceringsform. Innehållet i planen för den officiella statistiken ingår som en delmängd i kalendern. En rutin för att höja kvaliteten på myndigheternas sökord och länkar på SCB:s webbplats har tagits fram samt en rutin för bekräftelse av publicering. Detta har lett till en avsevärt bättre kvalitet på informationen i

Publiceringskalendern jämfört med i november 2006 då kalendern gjordes tillgänglig.

Några av de ursprungliga arbetsuppgifterna har arbetsgruppen inte hunnit med. Dessutom har det under arbetets gång väckts en del nya frågor. Därför föreslås att en ny arbetsgrupp för elektronisk publicering inrättas enligt föreslagna direktiv för att utveckla och förbättra tillgängligheten för den officiella statistiken. Arbetsgruppens förslag redovisas i sin helhet i avsnitt 5.2.

2 Bakgrund

En arbetsgrupp för elektronisk publicering (I) inrättades 2002 under Rådet för den officiella statistiken. Arbetsgruppens uppdrag var att verka för ökad tillgänglighet till den officiella statistiken och att arbeta fram former för en publiceringsplan. Arbetsgruppen presenterade slutrapporten "Ökad tillgänglighet till den officiella statistiken" som fastställdes på rådets möte 2005-02-25. Slutrapporten innehöll tio förslag till hur tillgängligheten till den officiella statistiken kan förbättras och hur de statistikansvariga myndigheterna inom systemet för den officiella statistiken kan förflytta sig uppåt i 24-timmarstrappan. Ett av förslagen var att en ny arbetsgrupp för elektronisk publicering (II) skulle inrättas för att implementera, utvärdera och vidareutveckla förslagen i slutrapporten.

3 Arbetsgruppens uppdrag och sammansättning

Det första mötet i arbetsgruppen (II) hölls i maj 2005 och sammanlagt har gruppen haft elva möten. I arbetsgruppen har följande myndigheter varit representerade: Arbetsmiljöverket, Brottsförebyggande rådet, Centrala studiestödsnämnden,, Försäkringskassan, Institutet för tillväxtpolitiska studier, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Konjunkturinstitutet, Socialstyrelsen, Statens institut för kommunikationsanalys, Statens skolverk och Statistiska centralbyrån.

De förslag som arbetsgruppen (II) fick i uppdrag att arbeta vidare med var i korthet följande:

- Lägga ned Svenska statistiknätet (SSN) senast 2005-07-31.
- Ta fram information om den officiella statistiken, om statistiksystemet och om rådet och publicera informationen på SCB:s webbplats.
- Ta fram ett förslag till hur man kan informera användarna om hur de når all officiell statistik.
- Implementera riktlinjer för myndigheternas statistiksidor.
- Lämna synpunkter på SCB:s förslag till ändringar i innehåll och struktur för publiceringsplanen för den officiella statistiken.
- Se över om ämnesområden, statistikområden och produkter som inte ingår i den officiella statistiken kan finnas med i nätverket efter prövning av SCB i samråd med övriga statistikansvariga myndigheter.
- Införa ett pris för gott exempel på hur tillgängligheten till den officiella statistiken kan öka. Priset föreslogs delas ut vid rådets årliga konferens.
- Rådet rekommenderar att SCB gör en översyn av Föreskrifter och allmänna råd för offentliggörande m.m. av officiell statistik och att den nya arbetsgruppen för elektronisk publicering medverkar i arbetet.
- Arbeta med frågor om samordning, t.ex. uppfyllandet av riktlinjerna i Vägledningen för 24-timmarswebben, frågor om elektroniskt

informationsutbyte, policy för länkningar, produktsidornas utseende och struktur, policy för vad som kan finnas med i nätverket, sam användning av statistik, Data Warehouse-teknik, samordning av variabler och definitioner inom statistiken, gemensamma sökord, ämnesordlistor, söksystem, riktlinjer för utformning av tabeller, riktlinjer för hantering av bortfall, struktur för specialingångar, riktlinjer för arkivering, Frequently asked questions (FAQ) och upplysningstjänster, användarstudier etc.

Den sista punkten berör många områden och innebär ett mycket omfattande arbete. Arbetsgruppen (II) har därför gjort en prioritering för att avgränsa arbetsuppgiften, vilket redovisades i den lägesrapport som lämnades till rådets möte hösten 2006.

Förutom ovannämnda förslag har arbetsgruppen under arbetets gång definierat ytterligare arbetsuppgifter som ansetts viktiga för att förbättra tillgängligheten till den officiella statistiken. Arbetsgruppen har bl.a. tagit fram riktlinjer för korrigeringar och en gemensam text om Sveriges officiella statistik för myndigheternas statistiksidor.

4 Genomfört arbete

4.1 Informationspunkter på mötena

På arbetsgruppens möten har SCB:s Informations- och publiceringsavdelning informerat om pågående utveckling m.m. inom publiceringsområdet. Informationspunkter har bl.a. hållits om digitalisering av historisk statistik, PC-Axis, EU-samarbete om spridning, SCB:s kommunikationsstrategi, riktlinjer för arkivering och pliktleveranser i elektronisk form till Kungliga biblioteket och Riksarkivet (e-plikt).

4.2 Nedläggning av Svenska statistiknätet (SSN) och information om Sveriges officiella statistik

”Svenska Statistiknätet” (SSN) startades 1997 och skulle vara en startplats för navigering till all svensk officiell statistik och därmed öka dess tillgänglighet. Användaren slussades via ämnesområden och statistikområden till ansvarig myndighet. I augusti 2005 lades Svenska statistiknätet ned p.g.a. att antalet besökare var lågt. De statistikansvariga myndigheternas statistiksidor tillsammans med ”Statistik efter ämne” och produktsidorna på SCB:s webbplats bildar det allmänna nätverk via vilket den officiella statistiken sprids.

I samband med att SSN lades ned gjordes information om den officiella statistiken tillgänglig på SCB:s webbplats under länken ”Sveriges officiella statistik”. Den gemensamma ingången innehåller länkar till de statistikansvariga myndigheternas webbplatser. Användaren kan välja att gå direkt till myndigheternas webbplatser eller via ämnes- och statistikområden. I den gemensamma ingången finns också information som beskriver den officiella statistiken, statistiksystemet, regelverk, rådets verksamhet m.m.

4.3 Revidering av SCB:s föreskrifter och allmänna råd för offentliggörande

SCB har påbörjat en översyn av Föreskrifter och allmänna råd för offentliggörande m.m. av officiell statistik (SCB-FS 2002:16) för att bättre svara mot dagens krav på publicering. Arbetsgruppen har informerats om det hittills gjorda arbetet. Revideringsarbetet förväntas bli klart under 2008. De reviderade föreskrifterna kommer att skickas ut på remiss till de statistikansvariga myndigheterna.

4.4 Arbetet med omarbetning av riktlinjer för myndigheternas statistiksidor

Den första arbetsgruppen för elektronisk publicering (I) utarbetade riktlinjer för myndigheternas statistiksidor. Utgångspunkten för dessa riktlinjer är att varje myndighet även i fortsättningen har ett eget gränssnitt och att de inte behöver ändra sin tekniska plattform. För att statistikanvändaren skall känna igen sig oavsett vilken webbplats hon besöker bör terminologin i så stor utsträckning som möjligt vara gemensam och viss information bör ha en för alla myndigheter gemensam utformning.

De framtagna riktlinjerna gjordes tillgängliga för de statistikansvariga myndigheterna i slutrapporten från den första arbetsgruppen.

Den nuvarande arbetsgruppen fick till uppgift att implementera riktlinjerna. I diskussioner inom arbetsgruppen framkom att några av riktlinjerna inte var riktigt tillämpbara och ett arbetsutskott tillsattes sommaren 2006 där Skolverket, Socialstyrelsen och SCB ingick. Arbetsutskottet granskade statistiksidorerna på 24 statistikansvariga myndigheters webbplatser enligt framtaget granskningsformulär (SCB ingick inte i granskningen eftersom statistik är SCB:s huvuduppgift och webbplatsens struktur därför är annorlunda).

Granskningen tydliggjorde att de statistikansvariga myndigheterna har väldigt olika förutsättningar att strukturera och organisera informationen på sina webbplatser. Exempelvis skiljer sig myndigheterna åt beroende på hur mycket officiell statistik de producerar och publicerar. En myndighet som producerar jämförelsevis lite statistik har i regel lättare att göra denna överblickbar på webbplatsen. Myndigheterna har också olika webblösningar och kan vara bundna till befintlig teknisk funktionalitet och till interna principer för hur information ska presenteras. Detta innebär i sin tur att det f.n. inte är möjligt att uppnå ett tillstånd där statistikanvändaren känner igen sig oavsett vilken av de statistikansvariga myndigheternas webbplatser som besöks.

Det bedömdes att riktlinjerna i vissa avseenden behövde omarbetas. De reviderade riktlinjerna presenteras i bilaga 1.

4.5 Gemensam text om Sveriges officiella statistik

Förutom revideringen av riktlinjerna har arbetsgruppen även tagit fram en gemensam text om den officiella statistiken som de statistikansvariga myndigheterna rekommenderas presentera på sin statistiksida för att informera användare om systemet för den officiella statistiken.

Den gemensamma texten ger användarna en kortfattad information om inom vilka områden myndigheten har statistikansvar, vilka krav som ställs på den officiella statistiken samt att det finns ett nätverk av myndigheter för den officiella statistiken. Här finns också en hänvisning till mer information på SCB:s webbplats. Den gemensamma texten presenteras i bilaga 2.

4.6 Riktlinjer för korrigeringar

Det händer att den officiella statistiken innehåller felaktigheter då den offentliggörs. Användarna behöver då snabbt informeras om vilka uppgifter som har korrigerats. Arbetsgruppen har tagit fram riktlinjer för hur korrigeringar bör hanteras vid de statistikansvariga myndigheterna. Genom riktlinjerna får myndigheterna ett mer enhetligt sätt att kommunicera korrigeringar mot användare och statistikproducenterna får stöd i hur det ska gå till. Korrigeringar ska göras vid fel i siffror eller textkommentarer och kan göras på slutlig eller preliminär statistik.

Genom att ha en öppenhet gentemot användare (och media) när vi korrigerar material riskerar vi inte att bli misstänkta för att försöka dölja felaktigheter. Vi visar också att vi ser allvarligt på fel i statistiken. De framtagna riktlinjerna för korrigeringar redovisas i bilaga 3.

Definition av begreppet korrigering har gjorts i "Preliminär statistik och närliggande begrepp och termer". Riktlinjer från Rådet för den officiella statistiken (2006:3).

4.7 Hantering vid byte av namn på statistikansvarig myndighet och ansvarig för publicerade objekt

I en bilaga till statistikförordningen anges de ämnesområden och statistikområden som ingår i den officiella statistiken samt de myndigheter som har ansvaret för statistiken inom respektive statistikområde. Vid förändringar försämras möjligheten att söka efter statistik. Arbetsgruppen har tagit fram ett förslag på hur webbpubliceringen ska hanteras när ansvaret för ett statistikområde (inklusive statistikprodukter) flyttas mellan myndigheter och när en statistikansvarig myndighet byter namn, se bilaga 4.

4.8 Utmärkelse för bästa statistiksida

Den första arbetsgruppen föreslog att ett pris skulle införas för gott exempel på hur tillgängligheten till den officiella statistiken skulle kunna öka. Den nuvarande arbetsgruppen har arbetat vidare med frågan.

Syftet med priset är att sprida idéer, att uppmuntra förbättringar och utveckling av myndigheternas statistiksidor och statistikpresentation. Priset ska utgå från användarens perspektiv.

Proceduren ska vara enkel och benämnas utmärkelse istället för pris. Utmärkelsen delas ut till en statistikansvarig myndighet vid den årliga konferensen för Sveriges officiella statistik 2008 för bästa statistiksida, efter att de reviderade riktlinjerna har lanserats. Om utmärkelsen ska delas ut vid fler konferenser får ROS-sekretariatet ta ställning till efter att den första utmärkelsen har delats ut. ROS-sekretariatet gör en genomgång av samtliga statistikansvariga myndigheters statistiksidor på motsvarande sätt som gjordes sommaren 2006. I genomgången av statistiksidorerna bör också några externa användare ingå. Utmärkelsen ska ges till den statistikansvariga myndighet som bäst uppfyller de reviderade riktlinjerna för myndigheternas statistiksidor. Även andra punkter kan tas med för bedömning, så som presentation av innehållet, grafisk form, navigation etc.

4.9 Produktsidor m.m. på SCB:s webbplats

4.9.1 Påbörjat arbete med ny mall för produktsidor

På SCB:s webbplats under "Statistik efter ämne" finns produktsidor för alla produkter i den officiella statistiken. För de produkter som SCB producerar omfattar produktsidorerna efterfrågade tabeller och diagram, länkar till publiceringskalendern, pressmeddelanden, databaser, dokumentationer, publikationer m.m. För produkter som produceras av en annan myndighet innehåller sidorna oftast endast en länk till Beskrivning av statistiken och till myndighetens webbplats.

På SCB har ett arbete påbörjats med att se över strukturen på produktsidorerna och ett förslag har diskuterats i arbetsgruppen vid ett tillfälle. Redovisningen planeras bli skiktbaserad, d.v.s. lättillgänglig information ska finnas på en övergripande nivå med möjlighet för användaren att klicka sig vidare till en mer detaljerad information. Till produktsidor för produkter producerade av andra myndigheter än SCB bör en kort sammanfattande text om produkterna tas fram eftersom det i regel finns väldigt lite information på dessa sidor. Det kan i detta sammanhang också nämnas att synpunkter framkommit under arbetets gång att strukturen på Beskrivning av statistiken bör ses över för att bättre anpassas till användarnas behov. Under hösten 2007 och våren 2008 kommer projektet Webb08 att genomföras på SCB. Projektet syftar till att ta fram ny struktur, navigering och layout för SCB:s webbplats. Förnyelse av produktsidorerna kommer att ingå i detta projekt.

4.9.2 Ansvar för produktsidor

Det är viktigt att användarna möts av ett aktuellt innehåll på produktsidorerna. På den punkten finns idag en del brister. Några problem som kan nämnas är brutna länkar mellan SCB:s och andra statistikansvariga myndigheters statistiksidor, gammal kontaktinformation m.m.

Huvudansvaret för att informationen på en produktsida är aktuell ligger hos den myndighet som ansvarar för statistiken. Kontroll och uppdatering av sidorna behöver göras kontinuerligt.

När SCB är producent och statistiken publiceras på SCB:s webbplats bör den statistikansvariga myndigheten avtala med den producerande enheten på SCB om vilket material som ska presenteras. Ansvaret för produktsidornas innehåll och aktualitet regleras i avtalet mellan statistikansvarig myndighet och SCB. Den producerande enheten ska sedan kontakta och samråda med SCB:s avdelning för information och publicering (IP).

4.10 Rutin för sökord och länkar m.m. på SCB:s webbplats

Som ovan nämnts möts användarna av den officiella statistiken ibland av brutna länkar mellan SCB:s webbplats och myndigheternas webbplatser. Från t.ex. produktsidorna på SCB:s webbplats finns en länk till den statistikansvariga myndighetens ingångssida. Det finns också länkar till myndigheterna i SCB:s Statistikdatabas, Publiceringskalendern, den regionala portalen m.m. Myndigheterna ändrar ibland adresserna på webbplatsen och länkarna slutar att fungera om inte detta meddelas till SCB.

För att undvika detta har en mall tagits fram där myndigheterna kan meddela SCB om ändringar av länknings. I blanketten kan också sökord i A-Ö som finns på SCB:s startsida läggas till, uppdateras eller tas bort.

Hösten 2006 fick myndigheterna göra en första översyn av länkar till den egna webbplatsen från produktsidorna på SCB:s webbplats. Fortsättningsvis kommer ROS-sekretariatet att skicka ut mallen till myndigheterna i april varje år med en begäran om kontroll och anmälan om behov av aktualisering. Mallen kan också hämtas på SAM-Forum om en myndighet vill anmäla en förändring vid ett annat tillfälle.

4.11 Publiceringsplanen för SOS och ny publiceringskalender

En av rådets uppgifter är att sammanställa en publiceringsplan för den officiella statistiken. Publiceringsplanen för påföljande år publiceras i mitten av december på SCB:s webbplats.

I november 2006 lanserades en ny publiceringskalender på SCB:s webbplats. I Publiceringskalendern visas kommande publiceringar och det som har utgivits (innehållet i denna del är under uppbyggnad för övriga statistikansvariga myndigheter än SCB). I kalendern anges även i vilken publiceringsform (pressmeddelande, tabeller, diagram, databaser etc.) publiceringen sker. Innehållet i planen för den officiella statistiken ingår som en delmängd i Publiceringskalendern (även icke officiell statistik visas här). Publiceringskalendern har utvecklats på SCB och utvecklingsförslag har presenterats och diskuterats på möten som arbetsgruppen för elektronisk publicering har haft. Arbetsgruppen har bidragit med synpunkter på utvecklingen.

4.12 Rutin för bekräftelse av publicering

I den publiceringsplan som myndigheterna årligen lämnar till ROS framgår publiceringsdatum för respektive produkt. Detta datum läggs in i Publiceringskalendern. Om datum för publicering av någon anledning behöver ändras ska detta meddelas SCB, som också ändrar i Publiceringskalendern. Myndigheterna bör också meddela när publicering faktiskt har skett och även denna information ska anmälas till SCB som ansvarar för att uppgiften läggs in i Publiceringskalendern under rubriken "Publicerat".

Det händer att myndigheterna beslutar om nytt publiceringsdatum utan att meddela detta till SCB, eller meddelar detta väldigt sent. Det händer också att myndigheterna glömmer att rapportera när en publicering faktiskt har skett eller att det görs en tid efter publiceringen.

För att få bättre kvalitet på informationen i Publiceringskalendern har SCB utvecklat en automatisk rutin i två steg. Rutinen har diskuterats i arbetsgruppen och synpunkter har lämnats så att den ska fungera så smidigt som möjligt. Rutinerna implementerades i maj 2007.

På morgonen 14 kalenderdagar innan planerad publicering skickas automatiskt ett e-postmeddelande till rådssekretariatets kontaktperson på myndigheten (med kopia till kontaktpersoner för de aktuella publiceringsobjekten) med förfrågan om den tidigare lämnade planen för publiceringen gäller. Om ändring av publiceringsdatum eller andra uppgifter har skett ska detta meddelas så fort som möjligt så att Publiceringskalendern kan uppdateras.

På morgonen samma dag som publiceringen är planerad skickas automatiskt ett e-postmeddelande till samma personer som ovan. Myndigheten ska senast kl. 15.00 samma dag rapportera till SCB om publicering skett eller om planen är ändrad. Har myndigheten inte svarat senast kl. 15.00 försöker SCB att ta kontakt med denna. Publikationer som enligt plan ska ha publicerats en viss dag, men där det ännu kl. 24.00 inte inkommit en bekräftelse om publicering (eller uppgift om nytt datum) plockas bort från Publiceringskalendern. De visas vare sig bland kommande publiceringar eller under rubriken publicerat. Detta gäller all publicering oavsett om SCB eller annan SAM är statistikansvarig.

4.13 Gemensamt sökvertyg

På de statistikansvariga myndigheternas webbplatser finns olika typer av sökmotorer som hjälper besökare att hitta det de söker. För att öka tillgängligheten till den officiella statistiken har möjligheten diskuterats att, förutom de ordinarie sökfunktionerna som söker på den egna webbplatsen, komplettera med en gemensam sökfunktion som söker på alla statistikansvariga myndigheters webbplatser.

Arbetsgruppen har för detta ändamål tittat på sökmotorerna Rollyo "Roll your own" och Google. Funktionen är gratis i båda sökmotorerna, men innehåller reklam från olika företag. Arbetsgruppen anser att funktionen är intressant, men det finns tveksamheter om huruvida statistikansvariga myndigheter vill ha reklam på webbplatsen. Sannolikt finns möjlighet att få tillgång till funktionen utan reklam, men i så fall mot betalning. Frågan behöver utredas ytterligare.

5 Fortsatt arbete inom området elektronisk publicering

5.1 Kvarstående arbetsuppgifter från den nuvarande arbetsgruppen

En del av de arbetsuppgifter arbetsgruppen har fått har inte kunnat slutföras inom den avsedda tiden. Det gäller arbetet med strukturen på produktsidor som har påbörjats men bör samordnas med SCB:s projekt Webb08. I samband med att riktlinjer för preliminär statistik togs fram fick arbetsgruppen till uppgift av arbetsgruppen för metod- och kvalitetsfrågor att utreda angivelse för datum vid offentliggörande inklusive nivå. Det är angeläget att arbetet kring dessa uppgifter fortsätter.

5.2 Förslag

1. Rådet rekommenderar de statistikansvariga myndigheterna att använda framtagna riktlinjer för statistiksidor.
2. Rådet rekommenderar myndigheterna att hantera webbpublicerade objekt enligt bilaga 4 vid ändring av ansvar för statistikområden och vid namnbyte för myndighet.
3. Rådet rekommenderar SCB att utreda om det är möjligt att hitta ett gemensamt sökverktyg för de statistikansvariga myndigheternas statistiksidor samt klargöra vilka konsekvenser (vinster och kostnader) ett sådant kan medföra.
4. Rådet rekommenderar SCB att utreda hur publicering av produkter som sker både vid SCB och annan statistikansvarig myndighet ska hanteras bl.a. i Publiceringskalendern.
5. Rådet rekommenderar SCB att införa en rutin för de fall där SCB planerar att lägga till ämnesområden och statistikområden, som inte ingår i den officiella statistiken, på sin webbplats. ROS-sekretariatet informerar myndigheterna om sådana nya områden i den skriftliga information som skickas ut inför rådets möten. Synpunkter och önskemål från de statistikansvariga myndigheterna om länkning från de nya områdena till nära relaterad statistik kan lämnas innan eller på rådets möte.

6. Rådet rekommenderar SCB att göra en översyn av Beskrivning av statistiken då synpunkter framkommit under arbetsgruppens arbete att strukturen bör ses över för att bättre anpassas till användarnas behov.
7. En ny arbetsgrupp för elektronisk publicering inrättas för att utveckla och förbättra tillgängligheten till den officiella statistiken. Den nya arbetsgruppen bör bl.a. behandla frågor enligt nedan och lämna slutrapport till rådet i oktober 2009.
  - Arbetsgruppen lämnar synpunkter på utvecklingen av SCB:s webbplats och produktsidorna som sker inom projektet Webb08.
  - Lämna synpunkter på förslag till gemensamt sökverktyg.
  - Lämna synpunkter på förslag på hur publicering av produkter som sker både vid SCB och annan statistikansvarig myndighet ska hanteras.
  - Utredda hur datum ska anges vid revideringar och omräkningar på webbplatsen.
  - Lämna synpunkter på förslag om en förändrad mall för Beskrivning av statistiken.

6 Bilagor

Bilaga 1 Riktlinjer för myndigheternas statistiksidor

Bilaga 2 Gemensam text om Sveriges officiella statistik

Bilaga 3 Riktlinjer för korrigeringar

Bilaga 4 Hantering vid byte av namn på statistikansvarig myndighet och ansvarig för publicerade objekt

Möte i Rådet för den officiella statistiken
2007-10-26, punkt 6.

Riktlinjer för myndigheternas statistiksidor

Riktlinjerna för myndigheternas statistiksidor ska ge stöd till myndigheterna vid utformning av statistiksidor och förhoppningsvis leda till mer enhetlighet av publicerad statistik och på så vis underlätta för användarna att hitta statistiken.

1. På myndighetens ingångssida bör finnas en länk som heter Statistik och som går till en särskild statistiksida på myndighetens webbplats.
2. I de fall en myndighet har ansvar för många produkter rekommenderas myndigheten på statistiksidan att presentera produkterna under rubriker som benämns på samma sätt som statistikområdena i statistikförordningen. Myndighetsspecifika områden kan läggas till.
3. Statistikprodukternas officiella namn, d.v.s. det namn som redovisas i rådets årliga rapport, bör användas vid redovisning på statistiksidan. Det bör även användas vid all annan kommunikation om produkterna för att det alltid skall vara tydligt för användarna vilken produkt eller undersökning det är frågan om.
4. Det bör finnas en möjlighet för användarna att ställa frågor om statistiken t.ex. genom e-post eller en namngiven person på statistiksidan.
5. Den sökmotor som webbplatsen använder bör möjliggöra avgränsad sökning efter statistik.
6. Samma statistik kan med fördel presenteras i olika format. Den bör finnas i format för nedladdning som möjliggör vidarebearbetning (t.ex. Excel). Den bör också finnas i ett format som passar för läsning, antingen direkt på bildskärm (t.ex. html) eller via publikationer som kan laddas ner för utskrift (t.ex. pdf). Om huvudredovisningen av statistiken är i format som är anpassat för läsning först efter utskrift, bör myndigheten överväga att komplettera redovisningen med någon eller några av de mest centrala tabellerna eller diagrammen i ett format anpassat för läsning direkt på bildskärm.
7. Myndigheten bör på statistiksidan samla länkar till andra statistikkällor (nationella och internationella) som kan vara av intresse för användarna.

8. Myndigheten bör genom särskild rubrik eller länk hänvisa till en egen publiceringsplan.
9. På myndighetens statistiksida bör det finnas en kort text, likalydande på alla statistikansvariga myndigheters webbplatser, om den officiella statistiken samt en länk till informationen om "Sveriges Officiella Statistik" på SCB:s webbplats.

2007-10-12

Möte i Rådet för den officiella statistiken
2007-10-26, punkt 6.

Gemensam text om Sveriges officiella statistik

Sveriges officiella statistik

X-myndigheten är utsedd av regeringen att vara ansvarig för den officiella statistiken inom området/-ena ...¹. Som statistikansvarig myndighet har vi bland annat ansvar för

- att statistiken är objektiv
- att statistiken dokumenteras
- att statistiken kvalitetsdeklareras.

Den officiella statistiken ska utan avgift finnas tillgänglig i elektronisk form.

All officiell statistik ska ha beteckningen Sveriges officiella statistik eller märkas med symbolen.

Observera att beteckningen eller symbolen inte får användas vid vidarebearbetningar av den officiella statistiken.

Nätverk av myndigheter

Det finns i dag 25 myndigheter i Sverige som är ansvariga för den officiella statistiken. Statistiska centralbyrån (SCB) har ansvar för att samordna och stödja systemet för den officiella statistiken. Läs mer om vad officiell statistik är och vilka myndigheter som ingår i nätverket på SCB:s webbplats.

---

¹ Här kan myndigheten välja att antingen ange ämnesområden eller statistikområden i statistikförordningens bilaga antingen som löpande text eller som punkter.

Riktlinjer för korrigeringar i publicerad statistik

Korrigeringar bör hanteras snabbt, enkelt och på ett enhetligt sätt för att ge bra service och god kvalitet till våra användare.

När en korrigering måste göras är det viktigt att den görs så snart som möjligt. Korrigeringar bör göras om det finns fel i siffror eller textkommentarer. Korrigering kan göras på slutlig och preliminär statistik.

Genom att ha en öppenhet gentemot användare när vi korrigerar vårt material riskerar vi inte att bli misstänkta för att försöka dölja felaktigheter. Vi visar också att vi ser allvarligt på fel i statistiken. Vårt mål är att användarna snabbt och på ett enhetligt sätt ska få information om när det finns korrigerade uppgifter.

Gör en bedömning av hur allvarligt felet är

När man upptäckt ett fel måste man ta ställning till hur allvarligt felet är och om felet ska korrigeras. En grundregel är att så mycket som möjligt av betydelse bör korrigeras. Om felet bedöms vara viktigt för användarna bör det alltid korrigeras, men även felaktigheter av mindre betydande karaktär kan också behöva rättas för att vi inte ska uppfattas som oprofessionella.

Det finns olika grad av hur allvarliga felen är. Felen kan därför hanteras olika. Nedan beskrivs hur felen kan kategoriseras och åtgärdas.

1. Skönhetsfläckar – exempelvis stavfel, språkfel etc. Felen åtgärdas på webbsidor, men uppmärksammas inte som korrigeringar.
2. Små fel – exempelvis mindre allvarliga fel i sifferuppgifter som bedöms att ha mindre betydelse för användarna. Dessa fel korrigeras i tabeller på webbsidor.
3. Stora fel – exempelvis sifferfel som bedöms ha större betydelse för användarna. Uppgiften bör tas bort från webben så fort felet upptäcks. Om den inte direkt kan ersättas med den korrekta uppgiften läggs ett meddelande ut om att en korrigering kommer att publiceras och helst en tidpunkt för denna korrigering. Vid behov kontaktas kundgrupper.

För skönhetsfläckar och små fel i en publikation (tryckt eller webb-publicerad) får en bedömning göras från fall till fall om en korrigerad version ska publiceras.

Det bör tydligt framgå när en korrigerad version av fel enligt kategori 2 eller 3 är gjord. Enbart den korrigerade versionen av en elektronisk publicering bör finnas kvar på webbplatsen.

Information om korrigerade uppgifter kan visas på flera ställen

- Webbplatsens startsida
- Publiceringsobjektet (rapporter, pressmeddelanden, tabeller, databaser etc.)

Det finns olika sätt att göra korrigerade uppgifter i objekten beroende på publiceringsform och om det är tryckt publicering eller webbpublicering.

Korrigeringar kan göras i:

- korrigeringsblad (tryckt publicering),
- pdf-filer (publikationer på webben),
- html-sidor (statistiksidor, tabeller, diagram, pressmeddelanden och publikationer på webben),
- databastabeller och
- tidskrifter.

Vad bör korrigeringen innehålla?

- Korrigeringsblad till tryckt publicering bör innehålla korrigerade uppgifter, datum, formaliauppgifter om publikationen (t.ex. titel, ISSN och ISBN) och eventuell ytterligare information om korrigeringen.
- Korrigeringar i elektroniska publikationer bör bestå av datum för korrigerad uppgift och ev. kompletterande information om korrigeringen.
- I tabeller och diagram bör det markeras att något är korrigerat. Datum bör finnas.
- Korrigeringar i pressmeddelanden bör bestå av korrigerad uppgift med eventuell förklaring och datum.
- Korrigeringar i databastabeller bör innehålla korrigerad uppgift och datum.
- Korrigeringar i tidskrifter bör innehålla hänvisning till var felet finns och vad den rätta uppgiften ska vara.

Exempel på korrigeringar

Rapporter

I rapporten informerar du om att rapporten är korrigerad och vilket datum detta gjordes. Det är också lämpligt att i samma avsnitt förklara vad som ändrats och varför. I Statistiska meddelanden (SM) ges informationen i avsnittet ”I korta drag”.

Exempel:

Korrigerad 2007-05-12

På grund av ... har vi korrigerat uppgifterna om ... Kontakta oss gärna om du har några frågor.

Pressmeddelanden

Så här kan rubriken/dårraden* i ett pressmeddelande se ut:

Tjänsteprisindex, 1:a kvartalet 2006. Korrigerat 2006-05-12:

Ökade priser för tjänster

Korrigera och markera de korrigerade siffrorna/den korrigerade texten i pressmeddelandets textavsnitt med fetstil och skriv texten *korrigerad uppgift* i parentes efter, exempel:

55,9 (*korrigerad uppgift*).

Om du behöver förklara korrigeringen bör du göra detta i början av pressmeddelandet.

I tabeller bör du markera ändring med exempelvis en fotnot⁽¹⁾. Förklara fotnoten under tabellen. Här bör du även skriva datum för korrigeringen.

Exempel:

156 122¹ 147 258
¹ *Korrigerad uppgift*

Om du ersätter en hel tabell eller ett diagram bör du skriva korrigerad/korrigerat i samband med tabell-/diagramrubriken.

Exempel:

Sysselsatta 20-64 år på den reguljära arbetsmarknaden. Korrigerad

Tabeller och diagram

Vid korrigeringar i tabeller och diagram bör diagram- och tabellrubriker innehålla texten *Korrigerad/korrigerat*.

Exempel:

Ägandet av aktier i bolag noterade på svensk marknadsplats. Korrigerat

---

* En förklarande text till en rubrik.

I tabeller markeras ändring med en not (¹) i själva tabellen efter den korrigerade uppgiften. Denna förklaras sedan under tabellen.

Exempel:

156 122¹ 147 258
¹ Korrigerad uppgift 2006-07-05

Information om att något är korrigerat kan visas olika länge

Information om att något är korrigerat kan finnas kvar på webbplatsen olika länge beroende på typ av publicering. En rekommendation är att inte ta bort korrigeringsmarkeringen från själva objektet, t.ex. publikationen eller pressmeddelandet. I tabeller och diagram som uppdateras kontinuerligt bör man dock ta bort korrigeringsmarkeringen nästa gång den uppdateras. På startsidan och i ev. listningar tar man bort markeringen efter lämplig tid.

Informera SCB om korrigeringen

När man har upptäckt ett fel av kategori 2 eller 3 som man korrigerar bör man (om statistiken finns hos SCB) kontakta SCB.

Arkivera korrigerade versioner

De korrigerade versionerna bör arkiveras.

Dra lärdom av misstagen

Det är lämpligt att sammanställa fel av kategori 2 och 3 för att få en bild av hur mycket fel som publiceras och för att kunna sätta upp mål och ta fram metoder för förbättringar.

Möte i Rådet för den officiella statistiken
2007-10-26, punkt 6.

Hantering vid byte av namn på statistikansvarig myndighet och ansvarig för publicerade objekt

I en bilaga till statistikförordningen anges de ämnesområden och statistikområden som ingår i den officiella statistiken samt de myndigheter som har ansvaret för statistiken inom respektive statistikområde. Det förekommer att ansvaret för ett statistikområde och därmed för produkterna inom det området flyttas från en myndighet till en annan. Det inträffar också att de statistikansvariga myndigheterna byter namn. Dessa fall påverkar objekt som publiceras på webben.

Exempel:

Fall 1. Byte av namn på myndighet:

Riksförsäkringsverket blev Försäkringskassan 2005-01-01.

Fall 2. Byte av statistikansvarig myndighet för ett statistikområde och därmed för produkterna inom detta, den tidigare ansvariga myndigheten läggs ned:

Ansvar för Inkvarteringsstatistiken fördes över från Turistdelegationen till NUTEK 2006-01-01. Turistdelegationen lades ner 2005-12-31.

Fall 3. Byte av statistikansvarig myndighet för ett statistikområde och därmed för produkterna inom detta, båda myndigheterna finns kvar och den "gamla" myndigheten kan fortfarande ha ansvar för något annat statistikområde.

Ansvar för Domstolsstatistiken fördes över från Brottsförebyggande rådet till Domstolsverket den 2003-03-01. Brottsförebyggande rådet har fortfarande ansvar för övriga statistikområden inom ämnesområdet Rättsväsende.

Förslag på hantering på SCB:s webbplats (svensk och engelsk)

I alla tre fallen ersätts det tidigare namnet på myndigheten med det nya namnet på produktsidan, i Statistiska databaserna (SSD), i Publiceringskalendern och ev. andra ställen där namnet förekommer.

Möte i Rådet för den officiella statistiken
2007-10-26, punkt 6.

I en not till "Ansvarig myndighet är" på produktsidan anges tidigare myndighet, se bild.

The screenshot shows the SCB (Statistiska centralbyrån) website interface. At the top, there is a navigation bar with the SCB logo and the text 'Statistiska centralbyrån Statistics Sweden'. To the right of the logo is a search bar with the text 'Hitta rätt: A-Ö Innehåll Sök' and a dropdown menu showing 'Statistik efter ämne'. Below the navigation bar, the main content area is titled 'Socialförsäkring m.m. >'. The primary heading is 'Bostadsbidrag till barnfamiljer m.fl.' in red. Below this heading, there are two bullet points: '• Beskrivning av statistiken' and '• Länkar till regional statistik'. A yellow warning icon is followed by the text 'Ansvarig myndighet är Försäkringskassan 1)'. Underneath, there is a section for 'För mer information:' with contact details: 'E-post huvudkontoret@forsakringskassan.se Telefon 08-786 90 00'. At the bottom left, it says '1) Tidigare Riksförsäkringsverket' and 'Uppdaterad: 2004-05-24'. At the bottom right, the 'Produktkod: SF0105' is displayed.

Om ansvaret flyttas (fall 2 och 3) anges också när detta skedde t.ex. Brottsförebyggande rådet var ansvarig t.o.m. 2003-02-28. Om ett byte sker flera gånger av statistikansvarig myndighet anges samtliga som har haft ansvar samt datum på motsvarande sätt.

Förutom i noten kommer den tidigare myndigheten att finnas kvar i redan publicerade Beskrivningar av statistiken, publikationer och pressmeddelanden, t.ex. tryckta exemplar och pdf-filer.

Förslag på hantering på statistikansvariga myndigheters webbplatser

För att användarna av statistiken enkelt ska hitta statistiken då ansvaret för ett statistikområde och därmed för en produkt har flyttats från en myndighet till annan (fall 2 och 3) rekommenderas att den myndighet som har fått överta produkten även publicerar tidigare publicerat material. Detta förutsätter att den myndighet som tidigare har haft ansvaret överlämnar den officiella statistiken till den nya ansvariga myndigheten. De berörda myndigheterna kan istället välja att länka till varandras webbplatser om t.ex. den myndighet som först har haft ansvaret vill fortsätta att publicera statistiken på sin webbplats. De berörda myndigheterna får avgöra från fall till fall hur de vill göra. För användarna är det en fördel att få tillgång till långa tidsserier via en ingång istället för att behöva besöka flera myndigheters webbplatser.

Möte i Rådet för den officiella statistiken
2007-10-26, punkt 6.

I fall 2 då den myndighet som först har haft ansvaret läggs ned och därmed webbplatsen, försvinner möjligheten för användarna att få åtkomst till den tidigare publicerade statistiken om inte statistiken flyttas till den nya ansvariga myndigheten. Under en övergångsperiod kan en länk läggas från den gamla myndighetens webbplats till den nya myndighetens webbplats om det är lämpligt.

Den nya ansvariga myndigheten rekommenderas också att ange vilken myndighet/myndigheter som tidigare har haft ansvaret och mellan vilka år.